

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.01.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АИКБ и евродепутатът Цветелина Пенкова обсъдиха мерки за преодоляване на енергийните кризи в България, региона и ЕС

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и евродепутатът и президент на Европейския енергиен форум Цветелина Пенкова обсъдиха възможностите за устойчиви решения на предизвикателствата пред българската индустрия, свързани с високите цени на електроенергията.

„Според европейския бизнес, разходите за производство на електроенергия в ЕС ще бъдат поне с 50% по-високи от тези в САЩ и Китай до 2050 г. Това прави европейските компании неконкурентоспособни спрямо американските и китайските предприятия и трябва да е изключително силна сигнална лампа за целия ЕС. Нуждаем се от спешни мерки на европейско ниво – общоевропейски компенсаторен механизъм, допълнителни компенсации за страните от Югоизточна Европа, както и исканото от Европейската народна партия отлагане на смазващите индустрията регулации от пакета по Зелената сделка за ненужно нефинансово отчитане“, заяви Васил Велев в началото на разговора.

По време на дискусиата бяха обсъдени текущите проблеми, предизвикани от неконкурентните цени на електроенергията за небитовите потребители у нас, както и необходимостта от постоянно действащ механизъм за компенсиране на потребителите.

За АИКБ е от критичната важност националният механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени на електроенергията да бъде вкаран в постоянен закон, който да се активира и дезактивира автоматично при започване или спиране на кризи с цените. Само така компаниите ще имат сигурност да инвестират в България. Асоциацията счита, че подобен механизъм може да е с долен праг 60 лв. за мегават час (под който вноски във ФСЕС правят потребителите, а компенсации получават производителите на електрическа енергия) и горен – 180 лв. за мегават час (над който вноски във ФСЕС правят производителите при съответни прагове по видове генерации, а компенсации получават потребителите на електрическа енергия).

„Вярвам, че незабавното продължаване на компенсациите за небитовите потребители е от решаващо значение. Това е първата стъпка за осигуряване на стабилност за бизнеса и запазване на конкурентоспособността на нашата икономика. Трябва да създадем и постоянно действащ механизъм за компенсации, който автоматично да се активира в условия на бъдещи кризи, за да можем адекватно да реагираме на динамичните промени в енергийните пазари.

Необходимо е също така да разгледаме както национални решения, включително инвестиции в модернизирани енергийната инфраструктура и усилената подкрепа за ядрената енергетика, която е важен източник на енергийна сигурност, така и европейски инструменти, които могат да допринесат за устойчиви решения. Отсега нататък всички подходи трябва да бъдат както проактивни, така и синхронизирани с европейските ни партньори, за да създадем енергийна стабилност и сигурност.

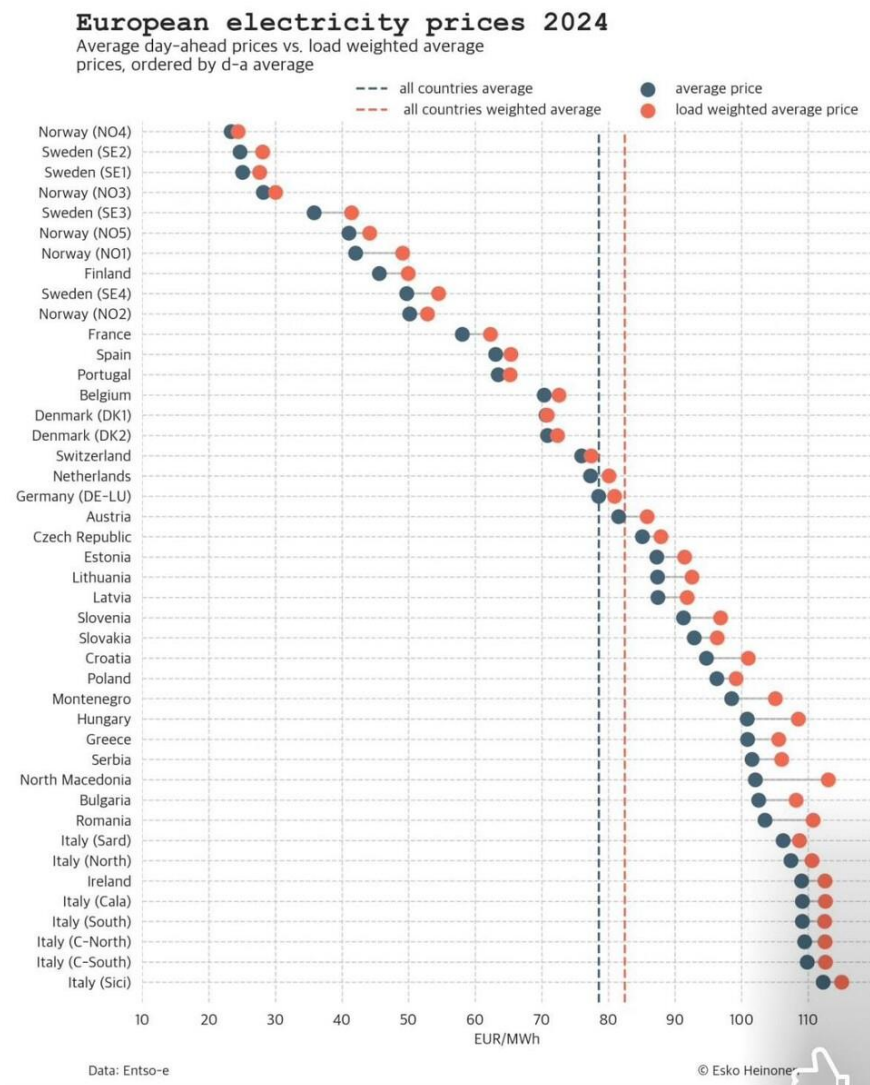
Ангажирам се активно да продължа да поставям тези проблеми пред националните и европейските институции, с настояване за конкретни и спешни действия в подкрепа на българския бизнес и икономика. Убедена съм, че само чрез солидарност, стратегическо планиране и прилагане на устойчиви политики можем да преодолеем сегашните предизвикателства и да гарантираме дългосрочна стабилност и развитие“, заяви Цветелина Пенкова.

По думите на Васил Велев страните от Югоизточна Европа трябва да бъдат компенсирани от ЕК заради свръхвисоките цени на електроенергия в региона, тъй като те понесат всички негативни последствия от несъвършенствата при ценообразуването на европейския електроенергиен пазар, липсата на достатъчна свързаност със Западна и Северна Европа, и осигуряват сами енергийната сигурност и дефицит на електроенергия за Украйна и Молдова. Той допълни, че АИКБ ще адресира проблема до българския еврокомисар Екатерина Захариева, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите, Европейския енергиен форум, SGI Europe, Международната конфедерация на синдикатите, както и Министерство на енергетиката на Р България.

По време на срещата бяха обсъдени и поетите ангажименти на България в рамките на Европейската зелена сделка и тяхното отрицателно влияние върху конкурентоспособността на българските предприятия. Участниците се обединиха около мнението, че са необходими спешни мерки за рекалибриране на Зелената сделка и за компенсиране на щетите, нанесени на българските предприятия при забраната за достъп до традиционни енергоносители и пазари. Най-бедната в ЕС държава - България плаща тежка цена при отстояването на позициите на Обединена Европа и подкрепата за реалния сектор в нея е от ключово значение за нейната икономика. АИКБ ще поиска и свикване на Националния икономически съвет за обсъждане на приоритетните за България сектори в европейската стратегия за чиста индустрия, както и българските предложения към плана за дерегулация на бизнеса в ЕС.

АИКБ ще продължи да работи активно за защита на интересите на бизнеса и за намиране на устойчиви решения в контекста на наслагващите се кризи.

Графика 1 – цени на електроенергията в Европа за 2024 на пазар „Ден напред“

Графика 2

[БТА](#)

✓ АИКБ и евродепутатът Цветелина Пенкова обсъдиха мерки за преодоляване на енергийните кризи в България, региона и ЕС

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и евродепутатът и президент на Европейския енергиен форум Цветелина Пенкова обсъдиха възможностите за устойчиви решения на предизвикателствата пред българската индустрия, свързани с високите цени на електроенергията.

„Според европейския бизнес, разходите за производство на електроенергия в ЕС ще бъдат поне с 50% по-високи от тези в САЩ и Китай до 2050 г. Това прави европейските компании неконкурентоспособни спрямо американските и китайските предприятия и трябва да е изключително силна сигнална лампа за целия ЕС. Нуждаем се от спешни мерки на европейско ниво – общоевропейски компенсаторен механизъм, допълнителни компенсации за страните от Югоизточна Европа, както и исканото от Европейската народна партия отлагане на смазващите индустриалната регулации от пакета по Зелената сделка за ненужно нефинансово отчитане“, заяви Васил Велев в началото на разговора.

По време на дискусиата бяха обсъдени текущите проблеми, предизвикани от неконкурентните цени на електроенергията за небитовите потребители у нас, както и необходимостта от постоянно действащ механизъм за компенсиране на потребителите.

За АИКБ е от критичната важност националният механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени на електроенергията да бъде вкаран в постоянен закон, който да се активира и дезактивира автоматично при започване или спиране на кризи с цените. Само така компаниите ще имат сигурност да инвестират в България. Асоциацията счита, че подобен механизъм може да е с долен праг 60 лв. за мегават час (под който вноски във ФСЕС правят потребителите, а компенсации получават производителите на електрическа енергия) и горен – 180 лв. за мегават час (над който вноски във ФСЕС правят производителите при съответни прагове по видове генерации, а компенсации получават потребителите на електрическа енергия).

„Вярвам, че незабавното продължаване на компенсациите за небитовите потребители е от решаващо значение. Това е първата стъпка за осигуряване на стабилност за бизнеса и запазване на конкурентоспособността на нашата икономика.

Трябва да създадем и постоянно действащ механизъм за компенсации, който автоматично да се активира в условия на бъдещи кризи, за да можем адекватно да реагираме на динамичните промени в енергийните пазари.

Необходимо е също така да разгледаме както национални решения, включително инвестиции в модернизиране на енергийната инфраструктура и усилена подкрепа за ядрената енергетика, която е важен източник на енергийна сигурност, така и европейски инструменти, които могат да допринесат за устойчиви решения. Отсега нататък всички подходи трябва да бъдат както проактивни, така и синхронизирани с европейските ни партньори, за да създадем енергийна стабилност и сигурност.

Ангажирам се активно да продължа да поставям тези проблеми пред националните и европейските институции, с настояване за конкретни и спешни действия в подкрепа на българския бизнес и икономика. Убедена съм, че само чрез солидарност, стратегическо планиране и прилагане на устойчиви политики можем да преодолеем сегашните предизвикателства и да гарантираме дългосрочна стабилност и развитие“, заяви Цветелина Пенкова.

По думите на Васил Велев страните от Югоизточна Европа трябва да бъдат компенсирани от ЕК заради свръхвисоките цени на електроенергия в региона, тъй като те понесат всички негативни последствия от несъвършенствата при ценообразуването на европейския електроенергиен пазар, липсата на достатъчна свързаност със Западна и Северна Европа, и осигуряват сами енергийната сигурност и дефицит на електроенергия за Украйна и Молдова. Той допълни, че АИКБ ще адресира проблема до българския еврокомисар Екатерина Захариева, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите, Европейския енергиен форум, SGI Europe, Международната конфедерация на синдикатите, както и Министерство на енергетиката на Р България.

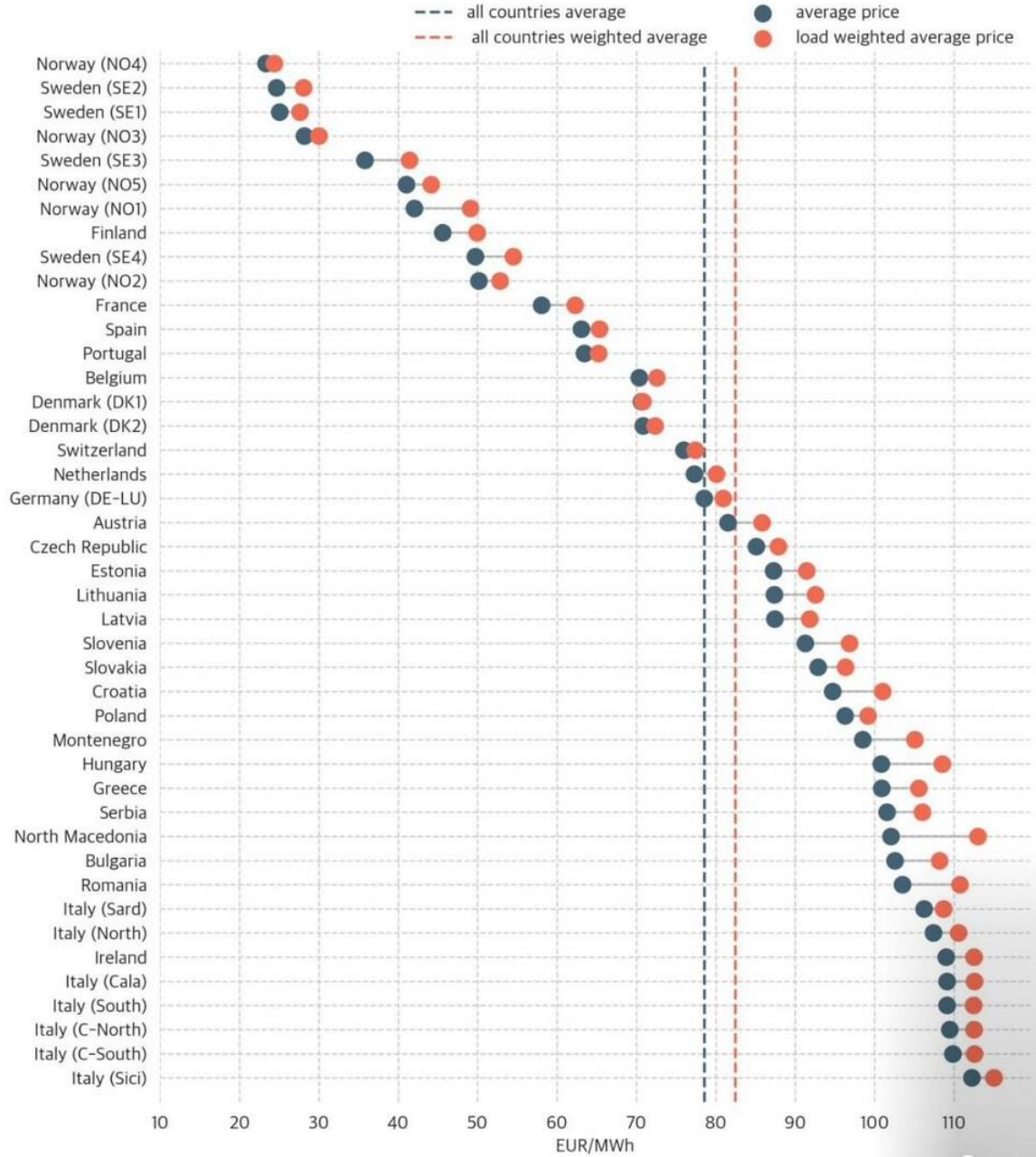
По време на срещата бяха обсъдени и поетите ангажменти на България в рамките на Европейската зелена сделка и тяхното отрицателно влияние върху конкурентоспособността на българските предприятия. Участниците се обединиха около мнението, че са необходими спешни мерки за рекалибриране на Зелената сделка и за компенсиране на щетите, нанесени на българските предприятия при забраната за достъп до традиционни енергоносители и пазари. Най-бедната в ЕС държава - България плаща тежка цена при отстояването на позициите на Обединена Европа и подкрепата за реалния сектор в нея е от ключово значение за нейната икономика. АИКБ ще поиска и свикване на Националния икономически съвет за обсъждане на приоритетните за България сектори в европейската стратегия за чиста индустрия, както и българските предложения към плана за дерегулация на бизнеса в ЕС.

АИКБ ще продължи да работи активно за защита на интересите на бизнеса и за намиране на устойчиви решения в контекста на наслагващите се кризи.

Графика 1 – цени на електроенергията в Европа за 2024 на пазар „Ден напред“

European electricity prices 2024

Average day-ahead prices vs. load weighted average prices, ordered by d-a average

Data: Entso-e

© Esko Heinonen

Графика 2

✓ Страните от Югоизточна Европа трябва да бъдат компенсирани от ЕК заради свръхвисоките цени на електроенергия в региона, смята председателят на АИКБ

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и евродепутатът и президент на Европейския енергиен форум Цветелина Пенкова обсъдиха възможностите за устойчиви решения на предизвикателствата пред българската индустрия, свързани с високите цени на електроенергията, съобщиха от АИКБ.

"Според европейския бизнес, разходите за производство на електроенергия в ЕС ще бъдат поне с 50 на сто по-високи от тези в САЩ и Китай до 2050 г. Това прави европейските компании неконкурентоспособни спрямо американските и китайските предприятия и трябва да е изключително силна сигнална лампа за целия ЕС. Нуждаем се от спешни мерки на европейско ниво – общоевропейски компенсаторен механизъм, допълнителни компенсации за страните от Югоизточна Европа, както и исканото от Европейската народна партия отлагане на смазващите индустриалната регулации от пакета по Зелената сделка за ненужно нефинансово отчитане", заяви председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев в началото на разговора.

По време на дискусиата бяха обсъдени текущите проблеми, предизвикани от неконкурентните цени на електроенергията за небитовите потребители у нас, както и необходимостта от постоянно действащ механизъм за компенсирани на потребителите.

За АИКБ е от критичната важност националният механизъм за компенсирани на свръхвисоките цени на електроенергията да бъде вкаран в постоянен закон, който да се активира и дезактивира автоматично при започване или спиране на кризи с цените. Само така компаниите ще имат сигурност да инвестират в България. Асоциацията счита, че подобен механизъм може да е с долен праг 60 лв. за мегават час (под който вноски във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС) правят потребителите, а компенсации получават производителите на електрическа енергия) и горен – 180 лв. за мегават час (над който вноски във ФСЕС правят производителите при съответни прагове по видове генерации, а компенсации получават потребителите на електрическа енергия).

"Вярвам, че незабавното продължаване на компенсациите за небитовите потребители е от решаващо значение. Това е първата стъпка за осигуряване на стабилност за бизнеса и запазване на конкурентоспособността на нашата икономика. Трябва да създадем и постоянно действащ механизъм за компенсации, който автоматично да се активира в условия на бъдещи кризи, за да можем адекватно да реагираме на динамичните промени в енергийните пазари. Необходимо е също така да разгледаме както национални решения, включително инвестиции в модернизирани на енергийната инфраструктура

и усилен подкрепа за ядрената енергетика, която е важен източник на енергийна сигурност, така и европейски инструменти, които могат да допринесат за устойчиви решения. Отсега нататък всички подходи трябва да бъдат както проактивни, така и синхронизирани с европейските ни партньори, за да създадем енергийна стабилност и сигурност. Ангажирам се активно да продължа да поставям тези проблеми пред националните и европейските институции, с настояване за конкретни и спешни действия в подкрепа на българския бизнес и икономика. Убедена съм, че само чрез солидарност, стратегическо планиране и прилагане на устойчиви политики можем да преодолеем сегашните предизвикателства и да гарантираме дългосрочна стабилност и развитие", заяви Цветелина Пенкова.

По думите на Васил Велев страните от Югоизточна Европа трябва да бъдат компенсирани от ЕК заради свръхвисоките цени на електроенергия в региона, тъй като те понесат всички негативни последици от несъвършенствата при ценообразуването на европейския електроенергиен пазар, липсата на достатъчна свързаност със Западна и Северна Европа и осигуряват сами енергийната сигурност и дефицит на електроенергия за Украйна и Молдова. Той допълни, че АИКБ ще адресира проблема до българския еврокомисар Екатерина Захариева, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите, Европейския енергиен форум, SGI Europe, Международната конфедерация на синдикатите, както и Министерство на енергетиката на България.

По време на срещата бяха обсъдени и поетите ангажименти на България в рамките на Европейската зелена сделка и тяхното отрицателно влияние върху конкурентоспособността на българските предприятия. Участниците се обединиха около мнението, че са необходими спешни мерки за рекалибриране на Зелената сделка и за компенсиране на щетите, нанесени на българските предприятия при забраната за достъп до традиционни енергоносители и пазари. Най-бедната в ЕС държава - България плаща тежка цена при отстояването на позициите на Обединена Европа и подкрепата за реалния сектор в нея е от ключово значение за нейната икономика. АИКБ ще поиска и свикване на Националния икономически съвет за обсъждане на приоритетните за България сектори в европейската стратегия за чиста индустрия, както и българските предложения към плана за дерегулация на бизнеса в ЕС.

АИКБ ще продължи да работи активно за защита на интересите на бизнеса и за намиране на устойчиви решения в контекста на наслагващите се кризи, посочват от организацията.

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) приветства приетата вчера от Министерския съвет [програма за компенсиране на разходите на небитовите крайни клиенти](#) на електрическа енергия за първото тримесечие на 2025 г. и остава ангажирана с разработването, заедно с изпълнителната власт, на [постоянно действащ механизъм](#) при кризисни ситуации с цените на електроенергията. Целта е този механизъм да гарантира предвидимост, устойчивост и конкурентоспособност в средносрочен план на цените на електроенергията, като по този начин насърчи инвестициите в българската индустрия. Това се казва в прессъобщение на АОБР, разпространено вчера от ротационния й председател - Асоциацията на индустриалния капитал в България.

✓ АИКБ подкрепя законопроектите за изменение на Закона за задълженията и договорите и на Закона за счетоводството

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в качеството си на представителна на национално равнище работодателска организация и обединяваща публичните дружества и доставчиците на услуги от общ интерес, заявява своята пълна и категорична подкрепа за внесените Законопроекти за изменение и допълнение на Закона за счетоводството. Счита ги за целесъобразни и приема и подкрепя изложените от вносителите мотиви и оценката на въздействието.

Това са законопроект за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, № 51-554-01-8 от 17.01.2025 г., внесен от народните представители Александър Койчев Иванов; Делян Александров Добрев; Павела Василева Митова; Снежанка Райчова Траянска; Атанас Владимиров Атанасов, и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, № 51-554-01-10 от 17.01.2025 г., внесен от народните представители Кирил Петков Петков; Асен Васков Василев; Николай Денков Денков; Венко Николов Сабрутев; Стою Теодоров Стоев; Петър Василев Кьосев; Бойко Илиев Рашков; Айлин Нуридин Пехливанова; Татяна Славова Султанова-Сивева; Богомил Иванов Петков; Васил Христов Пандов; Богдан Валериев Богданов; Ивайло Валентинов Шотев; Радослав Стефанов Рибарски.

АИКБ разгледа задълбочено и законопроекта за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите, № 51-554-01-11, внесен от Мартин Димитров и група народни представители на 17.01.2025 г., и изразява категорична си подкрепа за него. Припомняме, че подобен законопроект (конкретно № 654-01-81/06.06.2016 г.) беше внесен и приет на първо гласуване от 48-то Народно събрание (№ 654-01-81/06.06.2016 г.). Законопроектът съответства напълно на духа и буквата

на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (чл. 2, Определения, б. „законна лихва за забава на плащане“ означава проста лихва за забава на плащане при процент, който е равен на сумата от основния лихвен процент и най-малко осем процентни пункта);), и е от важно за българските икономически оператори и за гражданите значение, защото количествено уеднаквава размерите при определяне на законна лихва за забава на плащане с тези в повечето (почти всички) европейски държави.

[Законопроект за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите](#)

[Законопроект за изменение и допълнение на Закона за счетоводството](#)

✓ Асоциацията на индустриалния капитал в България подкрепя внесените законопроекти за изменение и допълнение на Закона за счетоводството

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в качеството си на представителна на национално равнище работодателска организация и обединяваща публичните дружества и доставчиците на услуги от общ интерес, заявява своята пълна и категорична подкрепа за внесените законопроекти за изменение и допълнение на Закона за счетоводството. Това става известно от становище на АИКБ, получено в БТА.

Асоциацията смята двата законопроекта за целесъобразни, приема и подкрепя изложените от вносителите мотиви и оценката на въздействието.

Става дума за законопроект за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, № 51-554-01-8 от 17 януари 2025 г., внесен от народните представители Александър Койчев Иванов; Делян Александров Добрев; Павела Василева Митова; Снежанка Райчова Траянска; Атанас Владимиров Атанасов, и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за счетоводството, № 51-554-01-10 от 17.01.2025 г., внесен от народните представители Кирил Петков Петков; Асен Васков Василев; Николай Денков Денков; Венко Николов Сабрутев; Стою Теодоров Стоев; Петър Василев Кьосев; Бойко Илиев Рашков; Айлин Нуридин Пехливанова; Татяна Славова Султанова-Сивева; Богомил Иванов Петков; Васил Христов Пандов; Богдан Валериев Богданов; Ивайло Валентинов Шотев; Радослав Стефанов Рибарски.

АИКБ е разгледала задълбочено и законопроекта за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите, № 51-554-01-11, внесен от Мартин Димитров и група народни представители на 17 януари 2025 г., и изразява категорична си подкрепа за него. От асоциацията припомнят, че подобен законопроект беше внесен и приет на първо гласуване от 48-ото Народно събрание (№ 654-01-81/06.06.2016 г.). Законопроектът съответства напълно на духа и буквата на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (чл. 2, Определения, б. "законна лихва за забава на плащане" означава проста лихва за забава на плащане при процент, който е равен на сумата от основния лихвен процент и най-малко 8 процентни пункта), и е от важно за българските икономически оператори и за гражданите значение, защото количествено уеднаквава размерите при определяне на законна лихва за забава на плащане с тези в повечето (почти всички) европейски държави.

БТА припомня, че законопроектът за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите отлага с една година прилагането на европейски директиви, въвеждащи изискването за допълнително отчитане на предприятията във връзка с устойчивостта, [обясниха неговите вносители](#). Причината е, че към момента все още липсва достатъчно практически опит в прилагането на стандартите за устойчивост както на европейско, така и на световно ниво. Това възпрепятства значително набирането на данни и подготовката на нефинансови отчети от предприятията за изпълнението на т. нар ESG политики. Бизнесът в България, поради изброените обективни причини, не може да се подготви навреме за въвеждането на новите изисквания за нефинансово отчитане.

Към днешна дата директивата е транспонирана от 18 държави членки, а други 11 все още не са я въвели в своето законодателство, посочиха още вносителите на законопроекта.

[Cross.bg](#)

✓ АИКБ и евродепутатът Цветелина Пенкова обсъдиха мерки за преодоляване на енергийните кризи в България, региона и ЕС

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и евродепутатът и президент на Европейския енергиен форум Цветелина Пенкова обсъдиха възможностите за устойчиви решения на предизвикателствата пред българската индустрия, свързани с високите цени на електроенергията.

„Според европейския бизнес, разходите за производство на електроенергия в ЕС ще бъдат поне с 50% по-високи от тези в САЩ и Китай до 2050 г. Това прави европейските компании неконкурентоспособни спрямо американските и китайските предприятия и трябва да е изключително силна сигнална лампа за целия ЕС. Нуждаем се от спешни мерки на европейско ниво - общоевропейски компенсаторен механизъм, допълнителни компенсации за страните от Югоизточна Европа, както и исканото от Европейската народна партия отлагане на смазващите индустриални регулации от пакета по Зелената сделка за ненужно нефинансово отчитане”, заяви Васил Велев в началото на разговора.

По време на дискусиата бяха обсъдени текущите проблеми, предизвикани от неконкурентните цени на електроенергията за небитовите потребители у нас, както и необходимостта от постоянно действащ механизъм за компенсиране на потребителите.

За АИКБ е от критичната важност националният механизъм за компенсиране на свръхвисоките цени на електроенергията да бъде вкаран в постоянен закон, който да се активира и дезактивира автоматично при започване или спиране на кризи с цените. Само така компаниите ще имат сигурност да инвестират в България. Асоциацията счита, че подобен механизъм може да е с долен праг 60 лв. за мегават час (под който вноски във ФЕС правят потребителите, а компенсации получават производителите на електрическа енергия) и горен - 180 лв. за мегават час (над който вноски във ФЕС правят производителите при съответни прагове по видове генерации, а компенсации получават потребителите на електрическа енергия).

„Вярвам, че незабавното продължаване на компенсациите за небитовите потребители е от решаващо значение. Това е първата стъпка за осигуряване на стабилност за бизнеса и запазване на конкурентоспособността на нашата икономика. Трябва да създадем и постоянно действащ механизъм за компенсации, който автоматично да се активира в условия на бъдещи кризи, за да можем адекватно да реагираме на динамичните промени в енергийните пазари.

Необходимо е също така да разгледаме както национални решения, включително инвестиции в модернизирани енергийната инфраструктура и усилената подкрепа за ядрената енергетика, която е важен източник на енергийна сигурност, така и европейски инструменти, които могат да допринесат за устойчиви решения. Отсега нататък всички подходи трябва да бъдат както проактивни, така и синхронизирани с европейските ни партньори, за да създадем енергийна стабилност и сигурност.

Ангажирам се активно да продължа да поставям тези проблеми пред националните и европейските институции, с настояване за конкретни и спешни действия в подкрепа на българския бизнес и икономика. Убедена съм, че само чрез солидарност, стратегическо планиране и прилагане на устойчиви политики можем да преодолеем сегашните предизвикателства и да гарантираме дългосрочна стабилност и развитие”, заяви Цветелина Пенкова.

По думите на Васил Велев страните от Югоизточна Европа трябва да бъдат компенсирани от ЕК заради свръхвисоките цени на електроенергия в региона, тъй като те понесат всички негативни последици от несъвършенствата при ценообразуването на европейския електроенергиен пазар, липсата на достатъчна свързаност със Западна и Северна Европа, и осигуряват сами енергийната сигурност и дефицит на електроенергия за Украйна и Молдова. Той допълни, че АИКБ ще адресира проблема до българския еврокомисар Екатерина Захариева, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите, Европейския енергиен форум, SGI Europe, Международната конфедерация на синдикатите, както и Министерство на енергетиката на Р България.

По време на срещата бяха обсъдени и поетите ангажименти на България в рамките на Европейската зелена сделка и тяхното отрицателно влияние върху конкурентоспособността на българските предприятия. Участниците се обединиха около мнението, че са необходими спешни мерки за рекалибриране на Зелената сделка и за компенсиране на щетите, нанесени на българските предприятия при забраната за достъп до традиционни енергоносители и пазари. Най-бедната в ЕС държава - България плаща тежка цена при отстояването на позициите на Обединена Европа и подкрепата за реалния сектор в нея е от ключово значение за нейната икономика. АИКБ ще поиска и свикване на Националния икономически съвет за обсъждане на приоритетните за България сектори в европейската стратегия за чиста индустрия, както и българските предложения към плана за дерегулация на бизнеса в ЕС.

АИКБ ще продължи да работи активно за защита на интересите на бизнеса и за намиране на устойчиви решения в контекста на наслагващите се кризи.

Pariteni

✓ Предлагат намаляване на наказателната лихва по забавени плащания

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) се обявя в подкрепа на промени в Закона за задълженията и договорите, внесен от Мартин Димитров и група народни представители, се казва в становище на АИКБ.

С промените в закона се предлага размерът на законната лихва да не може да надхвърля основния лихвен процент на БНБ плюс 8 процентни пункта, когато се дължи от търговци. А когато се дължи от други лица лихвата да е ОЛП плюс 4 процентни пункта.

Според бизнеса законопроектът съответства напълно на духа и буквата на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки. Според закона „законна лихва за забава на плащане“ означава проста лихва за забава на плащане при процент, който е равен на сумата от основния лихвен процент и най-малко осем процентни пункта.

Според работодателите е важно за българските икономически оператори и за гражданите значение, защото количествено уеднаквява размерите при определяне на законна лихва за забава на плащане с тези в повечето (почти всички) европейски държави.

Сегашното положение за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения (в сила от 01.01.2015 г.), определя годишния размер на законната лихва за просрочени парични задължения в размер на основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта поставя българските предприемачи и граждани в по-неконкурентни и по-неблагоприятни условия, съизмерено с другите европейски държави, което не почива на никаква, най-малко на икономическа логика.

По този повод трайната позиция на АИКБ винаги е била в националното ни законодателство да не се приемат норми, които не се изискват или пък са по-тежки от следващите от общите норми на Европейския съюз, а ако такива вече са приети – да бъдат приведени в съответствие с необходимите/минималните изискванията на правото на ЕС.

Към момента Българската народна банка е определила основен лихвен процент в размер на 2.95%, което прави законната лихва от 12.95%. Настоящата законна лихва значително надвишава пазарните нива, като е над 5 пъти по-висока от средните лихвени проценти по банкови кредити, които варират между 2.5% и 3%.

Този непосилен размер на законната лихва представлява прекомерно наказание за длъжниците, изпаднали във финансово затруднение, особено като се има предвид, че наличието на публични задължения често е пречка за получаване на банково финансиране, което би могло да послужи за погасяване на тези дългове.

Подобна ситуация създава допълнителни трудности за икономическите оператори и гражданите, затруднявайки възможностите им за финансово стабилизиране и погасяване на задълженията към фиска, допълват от АИКБ.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Финансови ребуси без ясен отговор - ще бъде ли внесен бюджет с 3% дефицит?

Свеждането на дефицита в бюджета до 3% изглежда невъзможно на този етап, заяви председателят на парламентарната бюджетна комисия Делян Добрев. Той потвърди, че влизането в еврозоната е приоритет за ГЕРБ-СДС без значение дали ще има противоречия по темата в управляващото мнозинство.

На този фон от ПП-ДБ заговориха за вот на недоверие, ако страната ни не поиска конвергентни доклади. Какво им отговориха и има ли напрежение сред управляващите?

Намирането на 12 милиарда в хазната е ребус, смятат управляващите. Председателят на бюджетната комисия в парламента Делян Добрев заяви пред БНР, че не вижда какви мерки могат да свият недостига, но въпреки това кабинетът ще внесе преработени проектобюджет и данъчни закони.

Делян Добрев, председател на комисията по бюджет и финанси, ГЕРБ-СДС: "Казвам ви, че положението е отчайващо. Министерството на финансите, и министър Теменужка Петкова трябва да е магьосник, за да се справи с тази ситуация. Знае ли ГЕРБ как да свие дефицита до 3% - аз ви казвам, че на този етап това уравнение няма верен отговор". По думите му в Брюксел също имат притеснения от 18-милиардната дупка или 9% дефицит, а партньорите им във властта "БСП-Обединена левица" и ИТН не им извивали ръцете за еврозоната.

"Европейската комисия със сигурност има много големи опасения дали България ще успее в рамките на 2025 година да състави бюджет с 3% дефицит. Защото това, което се вижда и от нас, и от ЕК, е че отправната точка на дефицита е 9%, а не 3%. Въпросните 18 милиарда, за които вече няма спор в никого, с изключение на "Промяната", които са единствените, които продължават да отричат този дефицит. Та 18-милиардният дефицит е 9%, с 9% дефицит не пускат в еврозоната".

"Каквото и да мислят нашите партньори еврозоната за нас е толкова важна тема, че ние на всяка цена ще я преследваме без значение какви противоречия евентуално могат да възникнат".

Както стана ясно България ще иска извънредни доклади след 18 февруари, при вече внесен проектобюджет на държавата. Само десет дни след клетвата на кабинета "Желязков" Ивайло Мирчев от ПП-ДБ заговори за вот на недоверие, ако кабинетът не направи стъпката към еврозоната.

Ивайло Мирчев, ПП-ДБ: "Вотът на недоверие е част от инструментите на опозицията, както и протестите, например, в тази връзка ние ще използваме всички инструменти на опозицията, за да можем да окажем влияние върху управляващите, за да влезе България в еврозоната и да бъде поискан възможно най-бързо конвергентен доклад. Вие видяхте, че те имат огромна промяна в позицията си в рамките само на 2 дни. Първо казаха, че няма да влизаме в еврозоната, след това петък вече заявиха, че са готови на 18 февруари да подадат искане за конвергентен доклад".

Лидерът на "Възраждане" Костадин Костадинов отново заяви пред БНР, че данните за инфлацията са фалшифицирани и обявиха готовност за протести.

Костадин Костадинов, лидер на "Възраждане": "В момента задачата е да се фалшифицират данните, за да може да се изкара документално, че България отговаря на условията за влизането на нашата страна в еврозоната. Затова ние казахме категорично, че ако те решат по този начин с фалшиви данни да ни вкарат в еврозоната, да унищожат българската финансова система, ние в буквалния смисъл на думата ще ги подпалим. Защото те обявяват война на цял един народи няма да ги търпим".

Последва отговор от една от партиите в управлението - "Има такъв народ".

Тошко Йорданов, ИТН: "Искате да кажа на опозицията какво да прави ли? Няма проблем, аз ще им дам съвети. Защото те много често са забавни - плюс това е готина опозиция, г-н Пеевски, Кирил Петков един до друг, няма проблем, да се съберат на опозиционен съвет и да решат какво да правят.

БНТ: Как гледате вие на датата след 18 февруари?

"Аз не съм врачка да гледам към тази дата, защото, ако страната отговаря на изискванията - добре. Ние не сме против еврозоната. Най-добре е тия дето зяят по темата да им зададете простичкия въпрос - ако страната подаде искане за влизане в еврозоната без да отговаряме на условията и европейските партньори кажат не, защото те, за разлика от нас, не си затварят очите да наместват данни, какви ще са последствията - две години отлагане минимум".

Съветът за съвместно управление се събира идната седмица за паричната рамка на държавата.

✓ **Българите масово не ходят на профилактични прегледи**

Над 43% от навършилите пълнолетие българи не са се явили на задължителен профилактичен преглед през 2023 година по данни на НЗОК. През 2022 г. 41% от хората над 18 години са посетили личните си лекари с тази цел.

Въпреки че в някои области на страната е обявена грипна епидемия и профилактичните прегледи са преустановени, лични лекари отчитат, че дори и без наложената забрана, българите често подценяват нуждата от профилактика.

Ваня Стоева от Бургас споделя, че не ѝ остава време да посети личния си лекар за профилактичен преглед. Но не пропуска да заведе двете си деца.

"Не се грижим толкова за себе си, а повече за малките. Малко симптоматично - когато нещо се наложи, тогава. В последно време до профилактично не стигаме, защото честичко посещаваме. Доста грипна епидемии има и те са доста често тук и двете", коментира тя

От страх или небрежност в кабинета на д-р Петко Желязков от 100 души само двама запазват час за профилактичен преглед. *"Нагласата на хората за профилактични прегледи е доста ниска и това са най-вече хората от 18 до 65 г. Те са по-трудни, а всъщност за тези хора е много важно да извършат тези ежегодни профилактични прегледи. Когато са здрави, ние сформираме такива рискови групи", обясни д-р Желязков.*

100 лева е санкцията, ако не се явим на профилактичен преглед. А глобени няма.

"По веднъж в годината трябва. Откриват някакви заболявания, които аз не съм подозирал, че имам. Или съответно ти не ги чувстваш като болка сега. То идва впоследствие", обясни Пламен Павлов.

Профилактичните изследвания могат да установят хронични заболявания, които могат да се обострят при инфекции като грип.

"Не само грипа, но и ковид и всички вируси увеличават риска от сърдечно-съдови заболявания. Увеличава се кръвосъсирването, тромбоцитите", каза д-р Петко Желязков.

А навременната профилактика би намалила и броя на пациенти с рак в напреднал стадий.

"В България имаме между 3000 и 4000 регистрирани случаи на онкологични заболявания при мъже и жени, ако говорим за рак на гърдата. А с профилактичните прегледи можем да направим така, че до 10,15, 20% в най-добрия случай, както при европейската практика, тези случаи да паднат. А това са 200 души, които няма да стигнат до метастатично заболяване", коментира д-р Иван Биволарски, нач. на отделението по медицинска онкология в КОЦ-Бургас.

Според общопрактикуващи лекари трябва да се осигури един ден платен отпуск, в който пациентът да изпълни целия пакет профилактични изследвания.

[БНР](#)

✓ Лагард, ЕЦБ: Европа е изправена пред екзистенциална икономическа заплаха

Управителят на Европейската централна банка (ЕЦБ) Кристин Лагард предупреди в петък за последните промени в икономическата динамика между САЩ и еврозоната, описвайки ги като "екзистенциална заплаха" за Европа.

На панел в рамките на Световния икономически форум в Давос заедно с главния изпълнителен директор на големия хедж фонд BlackRock Лари Финк и управляващия директор на МВФ Кристалина Георгиева, Лагард подчерта прекомерната бюрокрация и липсата на инвестиционни стимули като ключови проблеми, подкопаващи доверието сред европейските бизнес лидери.

Докато последните показатели - инфлация от 2,4% и стабилен растеж на БВП, осигуряват известна стабилност, Лагард подчерта, че по-дълбоките структурни проблеми изискват бързи и координирани реакции от страна на европейските лидери.

Шефът на ЕЦБ също така призова за сътрудничество на фона на глобалното търговско напрежение.

Говорейки за митата, Лагард подчерта важността на преговорите и взаимното разчитане в международните отношения.

"Няма черно-бели отговори", отбеляза тя.

Лагард призова лидерите да се съсредоточат върху балансирани търговски отношения, ефективни услуги и рамки за обмен на капитала.

✓ Управляващият директор на МВФ призова за нарастване на производителността в ЕС

По време на Световния икономически форум в Давос управляващият директор на Международния валутен фонд Кристалина Георгиева каза, че Съединените щати "маршируват" пред Европейския съюз по производителност, предаде Ройтерс.

Тя отбеляза, че ако европейските страни искат да увеличат производителността си, те трябва да бъдат "много агресивни в отварянето на възможности за предприемачество", добавяйки, че ЕС трябва да има "дълбоки капиталови пазари и единен пазар, които да му позволят да се конкурира".

Георгиева посочи, че капиталовите пазари в САЩ "разпределят пари за динамични фирми" и че американските технологични компании привличат инвестиции, признавайки, че Съединените щати също така имат достъп до "сравнително изобилна, сравнително евтина" енергия.

Тя също така посочи разликата в бизнес културата в САЩ, като подчерта, че европейските компании се нуждаят от повече "увереност" в себе си.

Относно глобалната икономика, Кристилина Георгиева подчерта в изказването си, че въпреки предизвикателствата, породени от нарастващата инфлация и повишените лихвени проценти, световната икономика е успяла да поддържа положителен растеж.

Тя отбеляза, че за първи път в историята високата инфлация и рестриктивните парични политики не са предизвикали рецесия в света, като подчерта, че оптималният изход от тази криза би бил инфлацията да се понижи до целевите нива, поддържане на стабилна заетост, възстановяване на доверието и гарантиране, че икономиката продължава да функционира ефективно".

Мениджър

✓ ЕС се насочва към ИИ, биотехнологиите и евтината енергия в усилията си за конкурентоспособност

Изкуственият интелект (ИИ), биотехнологиите и достъпната чиста енергия ще бъдат в центъра на стремежа на ЕС да направи блока конкурентоспособен в световен мащаб и да гарантира, че той ще бъде в крак със съперниците си САЩ и Китай, според проект на документ на Европейската комисия, цитиран от [Ройтерс](#).

Европейският съюз е подложен на натиск от страни членки като Франция да опрости регулациите за правене на бизнес, а също така е изправен пред нови предизвикателства с новата администрация на президента Доналд Тръмп.

Тръмп, който обещава да отмени корпоративните правила в САЩ, се включи в дебата за бюрокрацията по време на годишната среща на световния бизнес елит в Давос тази седмица, като призова ЕС да намали регулациите. Той също така заплашва да наложи нови мита върху износа на ЕС за САЩ.

Документът на Европейската комисия представлява проект на предложения - Компас на конкурентоспособността - който ще бъде представен на 29 януари. В него са очертани 29 планирани мерки и стратегии през следващите две години за повишаване на производителността чрез иновации и за декарбонизиране на производството. „Време е да преминем към действия“, се казва в проектодокумента. „Без спешна промяна на механизмите и подхода бъдещето на ЕС като икономическа сила, инвестиционна дестинация и производствен център е застрашено.“

Европа трябва да бъде в челните редици на технологичните сектори, които ще имат значение за утрешната икономика, като изкуствения интелект, съвременните материали, биотехнологиите, чистата енергия, роботиката и космоса, се казва в документа.

Документът повтаря елементи от доклада от септември миналата година на бившия шеф на Европейската централна банка Марио Драги, който призова блока да координира индустриалната политика и да инвестира масирано, за да не изостава от САЩ и Китай.

В края на февруари Комисията ще представи своята програма „Чиста промишленост“, която предвижда намаляване на изискванията за устойчива отчетност на предприятията с 25 % и намаляване на цените на енергията, които могат да бъдат три пъти по-високи от тези в САЩ.

Изпълнителният орган на ЕС ще преразгледа правилата на общността, регулиращи химикалите, ще насърчи фабриките за изкуствен интелект и ще се стреми да премахне пречките пред иновативните стартиращи предприятия за изграждане на мащаб, се казва в проекта на документа за конкурентоспособност. Тя ще насърчи 27-те държави членки на ЕС да координират по-добре своята разнородна промишлена политика и политика за подкрепа, първоначално в области като енергийните мрежи, цифровата инфраструктура, изкуствения интелект и производството на лекарства от първа необходимост.

Франция настоява за по-малко бюрокрация

Документът на Комисията съвпада с усилията на Франция за намаляване на бюрокрацията на равнище Европейски съюз. Париж призовава за „масивна пауза“ на новите регулации на ЕС и за отлагане на влизането в сила на правилата, изискващи от дружествата да докладват за екологичния си отпечатък.

Френските предложения, подробно описани в документ от 20 януари, с който се запозна Ройтерс, са в контекста на по-широката реакция на компаниите от ЕС срещу новите екологични правила, приети през последните няколко години, които според тях вредят на конкурентоспособността им спрямо американските им конкуренти.

Във френския документ, който ще бъде представен от министъра по европейските въпроси Бенжамен Хадад във вторник на колегите му министри от ЕС, Франция предлага да се отложи за неопределено време новата директива на ЕС за комплексна проверка на предприятията и да се отложи с две години директивата за отчитане на корпоративната устойчивост - CSRD.

Франция също така настоява ЕС да отложи прилагането на т.нар. Базелски правила за банковия капитал с една година до 2027 г., за да осигури равни условия с Великобритания, която вече отложи прилагането им за началото на 2027 г., се посочва в документа.

Дългият списък от френски предложения, който включва промени в селскостопанските норми или дори в правното определение на понятието „отпадъци“, е част от това, което Франция нарича „шоково опростяване“, предназначено да настигне по-бързо развиващите се американски и китайски конкуренти.

„Очакваме решителни мерки през първите 100 дни на председателя на Европейската комисия, който превърна това в свой приоритет“, заяви френският министър на финансите Ерик Ломбар пред репортери в четвъртък в новогодишно обръщение.

„Трябва да се съсредоточим върху законопроектите, които усложняват живота на нашите компании и забавят растежа им“, добави той. Германия също се стреми да облекчи тежестта върху европейските компании.

✓ **Корпорация Meta увеличава с 20 млрд. долара инвестиционната си програма през 2025 г.**

Американската корпорация Meta тази година планира капиталови разходи от порядъка на \$60-65 млрд. срещу очакваните \$38-40 млрд. през 2024 г., написа ръководителят на компанията Марк Зукърбърг в социалната мрежа Facebook, която е негова собственост. Анкетирани от FactSet анализатори очакваха инвестициите на компанията през 2025 г. да достигнат 51,4 милиарда долара. Meta възнамерява да изгради център за данни, който ще бъде „толкова голям, че ще покрива голяма част от Манхатън“, отбеляза Зукърбърг.

Компанията също така значително ще разшири своите екипи за изкуствен интелект (ИИ) и иска да превърне своя чатбот Meta AI във „водещия асистент, обслужващ повече от 1 милиард души“. Според изпълнителния директор компанията има "капитал за по-нататъшни инвестиции през следващите години". Meta очаква до края на тази година да има повече от 1,3 милиона графични процесора (използвани в центрове за данни, включително за ИИ задачи). Това може да струва \$22,5-33 милиарда за такива процесори, казва анализаторът на ВМО Capital Markets Браян Пиц. Meta вероятно ще разкрие подробности за инвестиционната програма, когато публикува отчети следващата седмица, пише MarketWatch.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ **Асен Василев: Няма заложен бомби в бюджета за 2025 г.**

Ако България не влезе в еврозоната на 1 януари 2026 г., Асен Василев няма да поеме политическата отговорност за това. Причината е, че последният критерий - инфлацията, е изпълнен през декември. Той бе категоричен, че няма причина дефицитът в бюджета да мине минимума от 3%.

Това каза в ["Тази сутрин" по bTV](#) съпредседателят на ПП-ДБ и бивш министър на финансите Асен Василев.

Той заяви, че "няма заложен бомби" в бюджета за 2025 г. за неговите наследници.

"Дефицитът и разходите се правят година за година", уточни Василев, цитирайки данни за дефицитите и проектодефицитите през последните четири години.

"През всички тези години виждаме, че проектобюджетите, които са предлагани - било то от служебен кабинет, било то от последния кабинет на ГЕРБ - винаги са били с по-висок дефицит от 3-те процента", обобщи Асен Василев.

"Това, което сме успявали да направим с моя екип, е да се реализира дефицит под 3-те процента, за да може да се изпълни критерия на еврозоната, като при това за първи път да има средства за ключови системи в държавата", каза още бившият финансов министър.

По думите му има приходна част, която расте по-бързо, отколкото расте икономиката и инфлацията - и то значително.

"Всеки януари последните 4 години имаше излишъци в бюджета, т.е. сметките, които показват, че сега излизаме на дефицит, са грешни, няма причина за това", посочи Василев.

По думите ум финансовото министерство трябва да даде много ясно обяснение защо според него ще излезем на дефицит. "Ако не поискахме конвергентен доклад за влизане в еврозоната, това ще е изключително пагубно за българския бизнес и българските граждани", предупреди бившият финансов министър.

✓ Енергийният министър увери, че няма да има ценови "токов удар" за бита при либерализацията

Битовите потребители трябва да бъдат спокойни, държавата няма да допусне поскъпване на електроенергията. Напротив, ще гарантираме сигурността им - от една страна на доставките, а от друга - да не се нарушават семейните бюджети. Това каза по отношение на либерализацията на пазара на ток за битовите потребители министърът на енергетиката Жечо Станков в предаването "Защо, господин министър?" по [bTV](#).

"Действително последните няколко години се задълбочиха определени казуси в енергетиката. Аз го отдавам на това, че многото кратки служебни правителства плюс кратките мандати на редовните правителства, в които се поемаха неизпълними ангажменти към Брюксел, влошаваха състоянието на енергетиката", каза новият енергиен министър в редовния кабинет на "Желязков".

И уточни, че сега е времето да бъдем позитивни заради новосформираното редовно правителство, което има за цел "да върне България на картата като незаобиколим фактор не само на Балканите, но и в цяла Югоизточна Европа".

Ще има ли ново отлагане на либерализацията в енергетиката?

Либерализацията на пазара на електроенергия трябва да започне от 1 януари 2026 година. След тази дата Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) няма да определя цената на тока за бита. Това означава, че домакинствата ще могат да избират сами доставчика си на ток.

До момента датата за началото на либерализацията беше отлагана няколко пъти.

"Това кога ще започне е изцяло в ръцете на народното представителство, но искам да уверя всички български граждани, че който и от сценариите да бъде приет - дали в средата на годината да има преходен период, или да бъде отложено във времето, държавната енергетика е готова, за да не изложи по никакъв начин домакинствата на удар под високите цени на тока", увери министър Станков.

"Подготвили сме механизъм, ако от 1 юли стартира преходният период за либерализацията, с първата си сметка за електроенергия, ако до момента вие сте получавали сметка за ток в рамките на 150 лева, а след либерализацията на пазара ви пристигне сметка от 400 лева, то да има отделен ред с минус 250 лева, за да може отново сумата, която плащате към електроразпределителните дружества, да е такава, каквато е към момента", каза той.

Завръщането на Владимир Малинов в "Булгартрансгаз"

Начинът, по който доскорошният енергиен министър Владимир Малинов скоростно се върна в "Булгартрансгаз" като част от Управителния съвет на дружеството разтревожи представители на "Продължаваме Промаяната". Според тях това е в разрез със Закона за противодействие на корупцията. Те поискаха изслушване на министър Станков в Народното събрание по случая.

"Колегите от ПП са насрочили изслушване в сряда. На първо място апелирам към тях да се запознаят със Закона за публичните предприятия. Министърът на енергетиката няма право да се меси директно в управлението на дружеството и затова тези тип дружества като "Булгартрансгаз" имат двустепенна форма на управление - Надзорен и Управителен съвет", каза мин. Станков.

И уточни, че именно Надзорният съвет е взел решение за възстановяване на Малинов като член на борда и това е одобрено от регулатора.

Той обяви още, че всичко това ще обясни в сряда, когато отиде в парламента.

Авариите с тока - какви обезщетения ще получат пострадалите?

Близо месец след като хора в Централна и Северна България останаха без ток по празниците държавата обеща компенсации. А обезщетението следва да бъде приспаданото от сметките им за ток през януари.

"За жалост, няма как да върнем времето назад, но това, което предприехме като действие, средствата, които са осигурени от държавата в рамките на 2 милиона и 200 хиляди - да намерим възможно най-бързия начин тези пари да стигнат до хората. Още в понеделник събрах електроразпределителните дружества и се съгласихме, че най-правилният начин е това да се случи през сметката за електроенергия", каза министър Станков.

И увери, че всяко домакинство, останало за 24 часа без ток, ще получи 30 лева и за всеки започнат 12-и час - допълнително по 20 лева. Това ще бъде извадено от сметките за електроенергия след 25 февруари.

"Важно за мен беше това да се случи без никаква административна тежест, без да се налага тези хора да ходят до който и да е клиентски център, за да попълват документи, а напротив - това да се случи по автоматичен начин", допълни той.

По думите на министъра тази помощ от страна на държавата не отменя задължението на електроразпределителните дружества също да изплатят помощ на база искане от самите домакинства.

"Тук аз виждам проблема, защото не смятам, че домакинствата трябва да гонят в този процес. С други суми - след като е имало проблем с услугата електрозахранване, те да ходят да подават някъде документи, този процес трябва да е от обратна страна - дружествата да бъдат длъжни да компенсират домакинствата. Именно по такъв законопроект работим в момента в министерството", каза той.

Компенсациите за бизнеса - какво се случва?

Едно от първите решения на кабинета "Желязков" беше удължаване на програмата за компенсации за бизнеса заради изключително високите цени на тока. Това важи в срок до три месеца.

"Средствата за компенсации за българския бизнес не се е налагало през годините да идват от държавния бюджет - те отново идваха с до 90% от държавните дружества в сектор "Енергетика". Срокът е от три месеца защото в момента имаме удължителен закон за държавния бюджет в рамките на три месеца", каза министър Станков.

И обяви, че всичко над 180 лева на мегаватчас до средната пазарна цена ще се компенсира през фонд "Сигурност" на електроенергийната система.

"Не само че гарантираме запазването на тяхната конкурентноспособност и десетките хиляди места в енергоемките бизнеси, но и ги поощряваме да повишат заплатите с тези средства, които спестяват", уточни той.

Припомняме, че преди дни председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България - Васил Велев, поиска национален механизъм за компенсиране на бизнеса за високите цени на електроенергията, който да бъде вкаран в постоянен закон.

Законът ще се активира или деактивира в зависимост от това дали има или няма криза.

Министър Станков обяви, че категорично подкрепя такава идея, но при някои условия: "Подкрепям го, естествено, но трябва да отчетем кои са стратегическите отрасли. Няма как да продължим да даваме на калпак, на всички. Трябва да определим кои са тези отрасли и да насочим тази помощ към тях".

Отложени реформи в енергетиката

България е единствената държава, която не е получила втория транш от Плана за възстановяване и устойчивост, което се дължи и заради неслучили се форми в енергетиката.

"Реформите, които в момента стоят на дневен ред, бяха поети от редовното правителство на Кирил Петков. За съжаление, аз като енергиен зам.-министър тогава до април 2021 г., не успях да ги убедя, че не трябва да поемат тези ангажменти в следващото редовно правителство. Сега са на дневен ред тези ангажменти и трябва да намерим начин, по който да ги изпълним", заяви министър Станков.

Той уточни, че ангажиментите, които не е трябвало да се поемат от правителството на съпредседателят на "Продължаваме промяната", са три - пътната карта, либерализацията на тока и изкарване на две от стратегическите дружества от шапката на БЕХ (Български енергиен холдинг).

"Във връзка с пътната карта, последното заседание в парламента беше толкова критично, че всички вече бяха в предизборна кампания. Самата карта като такава е документ, не е закон или регламент. Аз съм на мнение, че в момента политическите сили ще намерят начин да се приеме този документ", каза той.

"Във всички стратегически документи, които сме заложили, гарантираме енергийната сигурност на страната със запазване на въглищните си централи до 2038 г. Тази пътна карта по никакъв начин не пречи централите да работят дотогава", увери още министърът.

3e-news.net

✓ Пеканов: Страхове от еврозоната са неоснователни, България може и трябва да приеме еврото на 1 януари 2026 година

"Дефицитът реално е точката, по която може да се получи някакъв проблем. Доколкото разбирам не ни липсват 18 млрд. лв. в бюджета, а между 5 и 9. Те могат да бъдат намерени." Това каза по Нова ТВ икономистът и бивш вицепремиер Атанас Пеканов.

Финансовия министър Теменужка Петкова заяви през седмицата, че дефицитът е 18 млрд. лв. и затова не се предвиждат разходи за изграждане на инфраструктура.

Служебното правителство обяви очакванията си (по предварителни оценки) 2024 г. да приключи със заложения 3% дефицит, което се равнява на 6.1 млрд. лева. При дупка от 18 млрд. лева дефицитът би прескочил 9%. Внесеният от служебното правителство бюджет 2025 г. също предвиждаше 3-процентен дефицит. Редовният кабинет го изтегли, като Теменужка Петкова заяви, че до 14 февруари ще вкара в Министерския съвет проектобюджета за 2025 г.

25 яну 2025

Ще работим за това проектът да предложи такъв бюджет, с дефицит до 3%, както изисква и Законът за публичните финанси, заяви Петкова.

Правителството трябва да се фокусира върху мерки срещу увеличаването на инфлацията, каквито в момента не се взимат, каза още Пеканов. Той отбеляза, че "страховете, които често се тиражират относно влизането в еврозоната" са неоснователни. "Страните в еврозоната продължават да се справят. С трудности, но имат "втората най-използвана валута в света, която носи своята тежест, която спестява от транзакционни разходи, от различни видове кризи", коментира Пеканов. Икономистът даде за пример Гърция, която вече си върна стабилността. Еврото не я спря да се възстанови от голямата криза, в която беше изпаднала.

Процесът на влизане в еврозоната обаче трябва да се извърши по професионален и внимателен начин, за да не остане някой измамен или по някакъв начин ощетен, изтъкна Пеканов.

Бившият вицепремиер беше категоричен, че България трябва и може да влезе в еврозоната на 1 януари 2026 година. "Не сме изпуснали този прозорец. Не виждам проблем все още за това. Но разбирам аргумента, че трябва да поискаме конвергентния доклад тогава, когато сме сигурни, че ще отговорим на критериите. Истината е, че в момента не отговаряме формално на ценовия критерий, но той не е твърд, не е стриктен."

Известно е, че този критерий се базира на средното от трите страни с най-ниска инфлация. Възможно е критерият, който през декември беше 2,5, (България постигна 2,6), да се увеличи, тъй като цените в Европа се покачват.

Пеканов обясни, че в някои отношения България сега би могла да покрие ценовия критерий.

"Но не става въпрос само за един месец. Този процес трябва да е устойчив".

"Ако искаме да влезем в еврозоната на 1 януари догодина - до юни месец трябва да получим зелена светлина от европейските институции. За конвергентен доклад - той трябва да бъде поискан най-късно до март. А не да се бърза. Най-лошият изход от тази ситуация е докладът да е негативен. Тогава ще трябва да почакаме вероятно поне 2-3 години."

✓ Министър Дончев: Доброто сътрудничество между България и ЕК е основополагащо за развитие на иновациите и модернизирани на българската икономика

Партньорството между България и Европейската комисия е ключов фактор за постигане на успехи в сферата на иновациите, науката и индустрията. Министерството на иновациите и растежа ще развива икономиката в секторите с висока добавена стойност. Това заяви заместник министър-председателят и министър на иновациите и растежа Томислав Дончев по време на работна среща с европейския комисар по стартиращи предприятия, научни изследвания и иновации Екатерина Захариева.

Двамата обсъдиха развитието на българската индустрия, огромния потенциал на страната ни по отношение на научните изследвания, иновациите и талантите, предизвикателствата, но и възможностите, които предоставя изкуственият интелект, както и финансовите инструменти за подкрепа на млади предприемачи и стартиращи компании.

„Министерството на иновациите и растежа е ключово, защото фокусът на цяла Европа са именно иновациите, които са пряко свързани с растежа“, заяви еврокомисар Захариева. По време на разговора, министър Дончев и еврокомисар Захариева поставиха акцент и върху необходимостта от мерки за задържане на младите учени и предприемачи в България и Европа. „Европа е акселератор на таланти и трябва да направим всичко възможно, за да ги задържим“, категорична бе Захариева.

„Ако искаме нашата индустрия да следва добрите примери в другите държави, трябва да ѝ предоставим инструментите, с които те разполагат. Особено внимателни трябва да бъдем по отношение на публичното финансиране. В никакъв случай не бива то да бъде за сметка на частните инвестиции. Не трябва да се финансират празни инкубатори и индустриални зони, в които няма да се появи нито един инвеститор, но не трябва да се отричат и нововъведенията“, каза министърът на иновациите и растежа.

Той подчерта, че присъединяването на България към еврозоната е стратегически приоритет, който ще ни доближи до ядрото на ЕС. „Това означава огромна сигурност за всички, които работят и правят бизнес у нас, както и за всички нови инвеститори“, допълни Дончев.

Еврокомисар Захариева изтъкна още, че ще работи в пряка координация с държавите-членки за облекчаване на регулациите за иновативни стартиращи компании на държавно ниво. По думите ѝ, извеждането на пазара на една иновация трябва да бъде максимално улеснен и бърз.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ НАТО планира споделяне на класифицирана военна информация с бизнеса и с ЕС

НАТО е започнала процес на споделяне с отбранителната индустрия на някои от строго секретните си цели за способности - които определят какъв вид оръжия и оборудване трябва да произвеждат страните членки - според запознати с въпроса. Този ход е част от усилията на Организацията на Северноатлантическия договор да настоява за увеличаване на производството в рамките на това, което новият генерален секретар Марк Рюте нарича „преминаване към военно мислене“.

Според информацията на запознатите, пожелали анонимност, за да обсъждат поверителни въпроси, алиансът търси начин да формулира някои от съвкупните цели във формат, който може безопасно да бъде споделен, за да убеди компаниите да увеличат производствения си капацитет. Тази стъпка ще изисква консенсус между съюзниците и може да се осъществи през следващите няколко месеца, според едно от лицата.

Марк Рюте, генерален секретар на НАТО.

Инициативата идва в момент, когато членовете на НАТО се стремят да се превъоръжат с оглед на войната на Русия в Украйна. Завръщането на Доналд Тръмп в Белия дом придаде спешност на усилията. Преди това президентът на САЩ беше заплашил, че ще спре военната подкрепа на онези членове на НАТО, които не отделят достатъчно средства за отбрана.

В рамките на отделна процедура алиансът е започнал и процес на споделяне на някои класифицирани стандарти с Европейския съюз, в който членуват и всички 32 членки на НАТО, с изключение на девет, казаха хората. Поради чувствителността на информацията, тя ще бъде предоставяна постепенно, докато НАТО работи по нея и докато стандартите се актуализират.

Тези стандарти са военни критерии, насочени към хармонизиране на въоръжените сили на членовете и постигане на оперативна съвместимост между съюзниците. Те могат да включват например калибри на оръжията или общ военен речник.

Получаването на тази информация може да позволи на ЕС да хармонизира нормите както по военни въпроси, така и по въпроси с двойна употреба, като например радиочестотите.

Служител на НАТО заяви, че алиансът е предприел стъпки за споделяне на своите стандарти, включително с ЕС, като част от новите му планове за отбрана. Той също така работи в по-тясно сътрудничество с индустрията, каза служителят.

Неотдавна НАТО сподели с ЕС стандарти за неклассифицирани материали - ход, който комисарят по отбраната на Европейския съюз Андриус Кубилиус нарече „безпрецедентна“ проява на доверие.

Според запознати тази стъпка е била предприета по инициатива на Рюте. Бивш нидерландски министър-председател, той се фокусира върху укрепването на връзките между НАТО и ЕС, след като встъпи в длъжност през октомври.

Рюте също така решително призова отбранителната индустрия, главно в Европа, да увеличи производството си.

„Има пари на масата и те само ще се увеличават“, каза той в реч през декември, като призова компаниите да “вкарват допълнителни смени и нови производствени линии!”

Под ръководството на Рюте се очаква НАТО да представи и нови, повишени цели за способности, които ще бъдат свързани с по-висока цел за разходите за отбрана на съюзниците, които в момента са 2% от икономическото производство. Това може да се случи още това лято, когато съюзниците ще се съберат в Хага за годишната си среща на върха.

✓ Германия ще трябва да каже "сбогом на въглищата" доста по-късно от предвиденото

На Германия може да се наложи да поддържа парка си от замразени въглищни централи по-дълго от очакваното, тъй като стремежът за изграждане на нови газови централи сериозно изостава от графика, предупреди операторът на мрежата Amprion GmbH.

След като най-голямата икономика в Европа затвори последната си атомна електроцентрала през 2023 г., капацитетът ѝ за производство на електроенергия се сви. Въглищните централи са на разположение, за да поддържат осветлението, ако е необходимо, и могат да бъдат пуснати в действие в кратки срокове.

Но ако няма алтернативи, те ще трябва да бъдат на разположение и през следващото десетилетие, заяви Кристоф Мюлер, главен изпълнителен директор на Amprion, в рамките на срещата на върха по въпросите на енергетиката на Handelsblatt в Берлин.

„Някои от тези централи в момента имат перспектива за експлоатация само до 2026 г., а по-голямата част - до 2031 г.“, каза Мюлер. „Сега трябва да направим подходящ анализ, в случай че имаме нужда от тези електроцентрали за по-дълго време“.

Преди две години германският енергиен регулатор заяви, че ще са необходими до 21 гигавата нови газови централи, за да се изпълни предложената цел за отказ от въглищата до края на това десетилетие. Но миналия месец правителството се отказа от план за изграждане на малка част от тази мощност.

Понастоящем поддържането на резервния парк в готовност струва над 1 млрд. евро годишно, според Amprion. Въглищният оператор Steag GmbH вече се оплака, че е нерентабилно да има електроцентрали в режим на готовност.

„Но ако едва през 2030 г. кажем на операторите, че те ще бъдат необходими само до 2035 г., това определено ще бъде по-скъпо, ако изобщо все още е възможно по-дълга експлоатация.“

Капитал

✓ Защо Европа ще се затрудни да купува повече американски газ

Доналд Тръмп заплаши ЕС с търговска война, ако не купува повече американски нефт и газ, но въпреки че Брюксел е отворен към идеята, той няма правомощия да купува, съобщава Financial Times.

"Масщабно купуване на нашия нефт и газ. В противен случай МИТА докрай!!!", написа Тръмп в социалните мрежи миналия месец. Скоро след преизбирането ѝ председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен подкрепи идеята: "Защо да не заменим [руския газ] с американски втечен природен газ?" Изпълнителният орган на ЕС не е купувач на газ и може да направи малко повече от това да даде сигнал на новоизбрания президент на САЩ, че европейските компании се интересуват от американския LNG, казват служители и анализатори. През 2022 г. блокът пое ангажимент да купува повече американски LNG, като според длъжностни лица няма непосредствени планове за актуализиране на това обещание. "Какви условия трябва да предложим, за да се случи това? Няма да преразгледаме всичко на 21 януари", заявява служител на ЕС, цитиран от FT. Основният проблем е неспособността на блока да се откаже от по-евтините руски изкопаеми горива - миналата година компаниите от ЕС са внесли рекордни количества руски LNG - повече от 17 млрд. куб.м.

Опасявайки се от свиване на доставките, ЕС не е забранил руския LNG или определил таван на цените на руския втечен природен газ. Вместо това блокът е определил 2027 г. като цел за пълно отказване от всички руски изкопаеми горива и е позволил на правителствата да забранят на износителите от страната да използват газовата инфраструктура на ЕС. Някои министри се оплакаха, че това не е достатъчно, за да принудят компаниите да нарушат съществуващите договори.

Според дипломати от ЕС, участващи в преговорите, цитирани от FT, LNG може да бъде включен в нов кръг от санкции, но за това ще е необходимо единодушно одобрение от всички 27 държави членки, като Унгария и Словакия вероятно ще се противопоставят. Достатъчно капацитет от САЩ Американската индустрия е уверена, че разполага с достатъчно свободен капацитет, за да измести руския LNG от европейския енергиен микс. S&P Global Commodity Insights заяви, че общо 10.3 млн. тона LNG вече са договорени за Европа от американски съоръжения в процес на изграждане и допълнителни 9.5 млн. тона също са на разположение на купувачите, включително в Европа. Тези обеми надхвърлят 17 млн. тона руски LNG, които ЕС е внесъл миналата година, и "ще бъдат пуснати в експлоатация през 2029 г. или доста преди това", заяви S&P. Тръмп също така е обещал да отмени замразяването на новите мощности за износ на LNG, наложено от предишната администрация. Ценовата чувствителност обаче е основен проблем. Цените на природния газ в ЕС са приблизително над три пъти по-високи от тези в САЩ и остават над два пъти по-високи от тези преди руското нахлуване в Украйна. "Въпросът за цените е деликатен и решаващ", казва високопоставен служител на ЕС, цитиран от FT. Анатоли Фейгин, главен търговски директор на компанията за износ на LNG Cheniere Energy, заяви пред FT, че търговските решения и ценовите сигнали ще определят потоците от американски LNG към Европа, а не правителствено постановление. "САЩ са много различни от Катар и други части на света.

Там няма преки междуправителствени сделки", казва той. Един от начините за участие на Брюксел или други правителства от ЕС е създаването на стратегически резерв за LNG, който би могъл да включва доставки от САЩ, добавя Фейгин.

[Cross.bg](https://www.cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: Формулата на управление, приоритетите във властта и битката за БСП; Гост: Сергей Станишев
- Тема: След тежкия инцидент в Баня - за техническата изправност на газовата инсталация и версиите за взрива
- Тема: За финансирането на здравната система и как трябва да се разпределят средствата
- Тема: В очакване на грипната вълна и необходимите мерки - какви са съветите към родителите и как да се предпазим

БТВ, „Тази сутрин“

- Тема: Ще поиска ли опозицията вот на недоверие към правителството заради еврозоната; Гост: Асен Василев
- Тема: Причините за взрива в Баня; Гост: Николай Николов - бивш директор на ГДПБЗН
- Тема: Грипна епидемия във Враца

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.